

Mateřská škola Přibyslavice, okres Brno-venkov, příspěvková organizace

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO PŘEDŠKOLNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

Putování se sluníčkem

*Sluníčko se probudilo, na děti se usmálo.
Paprskem je pohládilo a radostně zvolalo.
Jen si děti všimněte, co je krásy na světě.
Společně budeme putovat, hrát si, smát se,
učit se, radovat a vše prožívat.*

OBSAH

1	IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE ŠKOLY	3
2	OBEČNÁ CHARAKTERISTIKA ŠKOLY	4
3	PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ	6
3.1	Věcné podmínky	6
3.2	Životospráva.....	7
3.3	Psychosociální podmínky	7
3.4	Organizace	9
3.5	Řízení mateřské školy	10
3.6	Personální a pedagogické zajištění	10
3.7	Spoluúčast rodičů	11
3.8	Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami	12
3.9	Podmínky pro vzdělávání dětí nadaných.....	13
3.10	Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let.....	14
3.11	Podmínky pro vzdělávání dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka	15
4	ORGANIZACE VZDĚLÁVÁNÍ	16
5	CHARAKTERISTIKA VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU	17
5.1	Zaměření školy.....	17
5.2	Dlouhodobé cíle vzdělávacího programu	17
5.3	Metody a formy vzdělávání	17
5.4	Popis zajištění průběhu vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami, dětí nadaných.....	18
5.5	Popis zajištění průběhu vzdělávání dětí od dvou do tří let.	20
6	VZDĚLÁVACÍ OBSAH	21
	Putujeme za lidmi.....	26
	Putujeme přírodou.....	31
	Putujeme světem.....	34
7	EVALUAČNÍ SYSTÉM	38

1 IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE ŠKOLY

Název školy:	Mateřská škola Přibyslavice, okres Brno - venkov, příspěvková organizace		
Adresa školy:	Sokolská 44, 664 83 p. Domašov		
IČ:	71001859		
Identifikátor právnické osoby	600109399		
Statutární zástupce:	ředitelka mateřské školy - Jana Habánová		
Kontakty:			
telefony:	ředitelka školy:	778 031 925, 546 440 038	
	třída MŠ:	771 292 029	
	odhlašování stravy:	773 790 073	
	vedoucí ŠJ:	773 178 536	
e-mail:	mspribyslavice@seznam.cz		
web:	mspribyslavicewebnode.cz		
Datová schránka:	ID: xpqvhm9		
Právní forma:	příspěvková organizace		
Zřizovatel:	Obec Přibyslavice, Sokolská 44, tel. 546440292		
Zpracovatelé ŠVP PV:	Jana Habánová, Alena Lupínková, Jitka Jiříková		
Název programu:	Putování se sluníčkem		
Platnost:	od 1. 9. 2024 do 31. 8. 2027		
Číslo jednací:	ŠVPPV72024		

Projednán a schválen na pedagogické radě: 29.8.2024

ŠVP PV byl zpracován v souladu s RVP PV a platnými právními předpisy.

razítko MŠ

Jana Habánová
ředitelka MŠ

2 OBECNÁ CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Mateřská škola se nachází na okraji klidné obce Přibyslavice, v blízkosti chráněného Přírodního parku Údolí Bílého potoka. Lesy, které obklopovaly naši obec, postupně vlivem kůrovce vymizely, ale už nám dorůstají mladé stromky a poskytují dostatek příležitostí pro zkoumání přírodních dějů. V budově, kde se naše škola nachází, sídlila dříve základní škola. Po jejím zrušení dne 31. srpna 1980 se prostory uvolnily a po nezbytných úpravách zde byla dne 4. ledna 1981 slavnostně otevřena mateřská škola.

Budova je přízemní, v pravé části budovy se nachází mateřská škola a školní jídelna, která vaří stravu i pro okolní mateřské školy. V levé části budovy je obecní úřad, ředitelna mateřské školy a skladové prostory. Každá část budovy má samostatný vchod. Při vstupu do mateřské školy přicházíme do vestibulu a šatny, ze které se vchází do jednotlivých místností. Výhodou je, že máme stálou ložnici a samostatnou hernu, ve které probíhá převážná část vzdělávání dětí. Jedná se o hlavní prostor mateřské školy, ve kterém se děti vzdělávají, stravují a hrají si. Sociální zařízení pro děti je kromě toalet vybaveno i netypicky dvoumetrovým umývacím žlabem s pěti pákovými bateriemi, věšáky na ručníky podle hygienických norem a skříňkou na čisticí prostředky. Postupně byla v posledních letech vybudována nová samostatná kuchyň s příslušenstvím a sociálním zařízením vyhovující hygienickým požadavkům a předpisům. Herna MŠ je propojena dveřmi s výdejním okénkem. V červenci 2024 se uskutečnila realizace projektu Snížení energetické náročnosti gastroprovozu. Cílem bylo zvýšení energetické hospodárnosti a snížení nákladů kuchyně a obecně snížení negativních provozu gastroprovozu na životní prostředí.

Mateřská škola je jednotřídní, uspořádání dětí je heterogenní, kapacita školy je 25 dětí. Provoz a vzdělávání zajišťuje 6 stálých pracovníků. V případě potřeby a možnosti je jejich počet doplňován o další (např. školní asistenty, asistenta pedagoga).

Zřizovatel podporuje školu tím, že aktivně vyhledává vyhlášené projekty, vykonává náročnou administrativu a realizací těchto projektů výrazně zkvalitňuje materiální podmínky školy. Díky tomu bylo v posledních letech mnoho vybudováno, jako např. dětské hřiště a zahrada v přírodním stylu (viz věcné podmínky). Zajímavým projektem, realizovaným zřizovatelem, byla dotace na *Revitalizaci denní místnosti herny se zaměřením na zlepšení podmínek osvětlení pomocí světlovodů a tepelněizolačních vlastností*. Na tomto projektu se podílely i děti z Mateřské školy Přibyslavice svým ilustrovaným projektem a kresbami, které byly použity při malbě na stěně ve třídě, znázorňující téma našeho školního vzdělávacího programu (dále ŠVP PV) Putování se sluníčkem (viz foto na úvodní straně ŠVP PV). Byla provedena výměna elektroinstalace, topného systému s vyšší účinností a modernizace sociálního zařízení pro zaměstnance, mateřská škola byla z části dovybavena novým nábytkem, revitalizace odpočinkové místnosti, kde bylo vybudováno nové osvětlení, byly instalovány čtyři světlovody bezpečnostní kryty na topení, místnost zútulnili nová výmalba, čelní stěnu zdobí ilustrace dětí, které navštěvovaly mateřskou školu. Z důvodu větší bezpečnosti provozu školy je vstup MŠ opatřen samozavíračem dveří (BRANO) a číselným kódem. Informace o číselném

kódu a bezpečném používání rodiče získají na třídní schůzce začátkem školního roku. Bylo vybudováno bezpečné oplocení před MŠ.

Pro děti chceme to nejlepší. Po konzultaci s KHS Jmk, která prováděla průzkum nevhodnějších lůžek, jsme zakoupili kvalitní, dřevěná, bezpečná, estetická lůžka s rošty, příkrývky a polštáře z materiálu vyhovující alergikům, a prostěradla s pogumovaným povrchem. Kancelář pro ředitelku školy byla vybavena novým nábytkem, počítačem a tiskárnou. Proběhla celková vnější rekonstrukce budovy, byly vyměněny vstupní dveře, zateplení budovy včetně nové fasády, izolačních obkladů, okenních parapetů, vazby a střešní krytiny, okapů, hromosvodů, nových oken ve školní jídelně, nového přístřešku při vstupu do školní jídelny. Skladové prostory, které slouží mateřské škole k odkládání pomůcek, hraček a sezónních věcí byly odizolovány, bylo vybudované elektrické topení, které v zimě udržuje určenou teplotu a tím zajišťuje hygienické podmínky pro uchovávání věcí, které ukládáme do vyrobených regálů, V části skladu jsme vybudovali dílnu vybavenou pomůckami pro polytechnickou výchovu. Zmodernizovali jsme i chodbičku před toaletami. Vyměnili jsme dveře od skříní a odkládací prostor jsme oddělili textilními roletami. Textilní rolety jsme pořídili i do úložných prostorů ve třídě. Ve vestibulu bylo vybudováno nové obložení a vyrobeny nové lavičky, které děti používají při zouvání obuvi po vycházce, vznikl prostor pro uložení dětských gumáků. V herně byly natřeny stoly a židle, na které byly ušity nové podsedačky.

Nadstandardem mateřské školy je získávání finančních prostředků od sponzorů. Z těchto finančních prostředků byla pořízena interaktivní tabule s počítačem pro kvalitnější a moderní výuku. Výukové programy, které využíváme, rozvíjí všestrannost dětí. Mateřská škola obdržela jako sponzorský dar dva kvalitní mikroskopy, moderní hračky a pomůcky (Lego, Magformers, dřevěná stavebnice Godi, smyslový chodník, smyslohraní, 4 dětská kola, 4 odrážedla, bezpečnostní helmy, a jiné...). Z finančních prostředků od sponzorů jsou hrazeny kulturní a sportovní akce, výlet do ZOO, Mikulášská, vánoční nadílka a nadstandardní hračky a pomůcky.

3 PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

3.1 Věcné podmínky

Hlavní vnitřní prostory MŠ tvoří třída (herna), ložnice, šatna pro děti a sociální zařízení, které jsou dostatečně velké, světlé a dobře větratelné. Herna i odpočinková místnost jsou vybaveny vhodným dětským nábytkem a vybavením pro odpočinek dětí. Ve třídě jsou vytvořeny herní kouty (konstruktivní, námětový, výtvarný a pracovní, didaktický, relaxační), které umožňují dětem soukromí, nebo hru v menší skupině. Hračky a pomůcky jsou uloženy v otevřených policích, většinou tak, aby je děti dobře viděly, v úrovni očí, což umožňuje dětem samostatnou volbu hračky. Některé hračky jsou uloženy v neprůhledných krabicích, proto jsou označeny nápisem hůlkovým písmem a fotkou hračky nalepené z obou stran krabice. Upřednostňujeme kvalitní hračky a pomůcky, hračky z přírodního materiálu. Množství hraček, pomůcek, tělovýchovného náčiní, materiálů a dalších doplňků odpovídá počtu dětí i jejich věku, je průběžně doplňováno a obnovováno. Jsou stanovena pravidla pro jejich využívání. Děti hračky průběžně uklízí.

Ve třídě je nainstalována interaktivní tabule s počítačem, CD přehrávač. Pomocí fotoaparátu a tabletu pořizujeme foto, videa, která slouží k propagaci školy, vkládáme je na nástěnky do publikací a fotoknih. Z celoročních fotografií tvoříme upomínkovou fotoknihu pro děti. Při vzdělávání dětí, učitelky využívají internet. Byly zakoupeny interaktivní programy Barevné kamínky, které děti využívají při celoročním vzdělávání.

Školní přírodní zahrada se nenachází přímo u budovy mateřské školy, ale je dobře přístupná po překonání veřejné komunikace. Jsou zde vzrostlé stromy, které v parných letních dnech vytváří příjemný stín. Děti se aktivně pohybují po celé ploše. Děti mohou běhat v nerovném terénu, hrát míčové hry, jezdit na kolech, odrážedlech a jiných dětských dopravních prostředcích. Výtvarné tvoření probíhá nejen u stolů s lavicemi a na nástěnné tabuli, ale v celém prostoru zahrady při používání přírodního materiálu. Dětem jsou k dispozici tyto prvky: pavučinová stěna, houpadla na pružině, vrbové stavby, iglú, tunel, stezka obratnosti, skluzavka, zvonkohra, prohazovadlo, pískoviště s plachtou, vahadlová houpačka s pružinou, herní sestava s věžičkou, hmatový chodník, klády ve svahu, naučné tabule, domeček, lavice s područkami. Další prvky umožňují dětem pozorovat přírodní jevy: ptačí budky, pítka pro ptáky, kompost, vyvýšené záhony, geologická sbírka, hmyzí hotel, hmyzoviště, hřbitov odpadků, krmítka. K pozorování přírody používají lupy, pinzety. Zahradu děti plně a rády využívají a trávíme zde dopolední a v létě někdy i odpolední čas.

Vše je uloženo ve skladu, který se nachází přímo v zahradě.

Záměry – pro nastávající období 3 let

- *Průběžná obnova vybavení MŠ*
- *Průběžné doplňování hraček a pomůcek*
- *Rekonstrukce a modernizace prostor MŠ*

3.2 Životospráva

Jídlo se připravuje ve školní jídelně, která je součástí mateřské školy (dále jen ŠJ). Dětem je poskytována plnohodnotná a vyvážená strava, dodržuje se technologie přípravy zdravých pokrmů dle příslušných předpisů. Učíme děti zdravému stravování, které je součástí zdravého životního stylu. Učitelé jdou dětem příkladem. K ranní přesnídávkce je vždy pro děti v miskách připraveno ovoce, k odpolední svačině zelenina. Mezi jednotlivými jídly jsou dodržovány maximálně tříhodinové intervaly. Respektujeme individuální požadavky rodičů na případná stravovací omezení některých dětí ze zdravotních důvodů (alergie).

Po celý den mají děti možnost výběru ze dvou nápojů, vždy vody s kombinací čaje a ovocných koncentrátů. Mají k dispozici vlastní hrnky a využívají nabídku nápojů v letních měsících i během pobytu venku na školní zahradě. Děti mají možnost si určit velikost porce, do jídla nejsou nuceny, ale jsou učitelkami motivovány, aby alespoň ochutnaly. Děti jsou vedené k samostatnosti, spolupodílejí se na přípravě stolování, všechny děti dostávají příbor. Samostatnost dětí podporujeme i při osobní hygieně a oblékání.

Pobyt venku je každodenní, jeho náplň i délka je uzpůsobená počasí (přírodní překážky mráz, náledí, mlha, vítr, déšť, slunce). Řízené zdravotně preventivní pohybové aktivity jsou převážně uskutečňovány při pobytu venku, děti mají po celý den dostatek příležitostí ke spontánním pohybovým činnostem.

Odpolední odpočinek je uzpůsobený individuálním potřebám dětí, některé děti spí, jiné pouze dodržují krátký klid na lehátku. Respektujeme nižší potřebu odpočinku a nahrazujeme ho klidovými činnostmi, při kterých se děti například věnují pracovním listům, grafomotorickým cvičením, nebo dokončování započatých činností.

Záměry – pro nastávající období 3 let

- *Nadále podporovat pravidelný pitný režim dětí*
- *Omezenou možnost pohybu ve třídě kompenzovat při pobytu venku*
- *Motivovat děti k rozvíjení chuti a poznávání nových jídel (důležitá je spolupráce s rodiči)*
- *Pokračovat v obohacování jídelníčku*
- *Nadále respektovat odlišnou potřebu odpočinku u jednotlivých dětí*

3.3 Psychosociální podmínky

Jsme malá školička. Zaměstnanci jsou každodenně v úzkém kontaktu, respektují pravidla komunikace, naslouchají si, slušně mezi sebou komunikují, vzájemně si pomáhají. Všichni zaměstnanci respektují potřeby dětí - obecně lidské, vývojové, individuální. Jednají nenásilně, přirozeně, citlivě, navozují situace pohody a klidu. Děti se do mateřské školy těší, MŠ navštěvují i po ukončení docházky, účastní se akcí školy, pomáhají nám s organizací

různých akcí. Jsme s nimi i s jejich rodiči v kontaktu, děti se chodí pochlubit s vysvědčením a díky tomu máme informace, na co se zaměříme u předškoláků v dalším období.

Nově přichozím dětem nabízíme možnost adaptace. Délka adaptačního procesu je závislá na sociální vyspělosti dítěte a na požadavcích zákonných zástupců. Adaptační proces začíná ještě před zahájením školního roku, kdy si rodiče společně s dětmi prohlédnou prostory školy, děti se seznámí se svojí značkou, místem v šatně, umývárně apod. Mohou si pohrát ve třídě a na školní zahradě. První dny nástupu do mateřské školy probíhají dle potřeby dětí a možností rodičů s cílem vytvořit dětem bezpečnou podporu v novém prostředí. Rodiče nově přichozích dětí vyplňují dotazník, který nám pomáhá k bližšímu poznání dítěte (oslovení dítěte, co zvládá- nezvládá, co ho baví, zajímá, sebeobsluha, stravovací návyky, nároky i potřeby rodičů ve vztahu k MŠ a jiné...). Dítě si může z domova přinést oblíbenou hračku (pro lepší adaptaci).

Mají dostatek času, prostoru a pomůcek pro spontánní hru, mohou relaxovat v klidném koutu.

Dítě oslovujeme křestním jménem, podle jeho přání. Bereme dítě takové, jaké je. Všechny děti v naší mateřské škole mají stejná práva, stejné možnosti i stejné povinnosti formulované ve školním řádu. Nikdo není znevýhodňován či zvýhodňován.

Děti se podílí na vytváření jasných pravidel chování ve skupině tak, aby se ve třídě postupně formoval kolektiv dobrých kamarádů, kde se všichni dobře cítí, navzájem se respektují, ochraňují a pomáhají. Společně vytvořená pravidla si děti osvojují a připomínají během celého roku. Pro vytváření společných pravidel využíváme různých symbolů či piktoqramů (které děti samy výtvarně znázorňují). V dětech rozvíjíme citlivost, vzájemnou toleranci, ohleduplnost, zdvořilost. Máme rádi legraci, s dětmi se smějeme, dodržujeme sliby, dovedeme přiznat chybu, problémy dětí nezlehčujeme, navzájem si pomáháme. Pedagogové se věnují vztahům ve třídě, snaží se je pozitivně ovlivňovat. Vedeme děti k samostatnosti při řešení konfliktů.

Komunikujeme s dětmi jasně, srozumitelně a partnersky, vyhýbáme se nezdravé soutěživosti. Vzdělávací nabídka je bohatá, pestrá, kreativní a přizpůsobená mentalitě dětí předškolního věku. Děti mají po celý den možnost výběru z několika činností, jsou nenásilnou formou vedeny ke zkoumání, objevování, pozorování a experimentování. Ve vzdělávání vycházíme z prožitkového a situačního učení, zájmů a potřeb dětí. Na jeho náplni se mohou děti i rodiče aktivně podílet. Učitelé děti podporují a poskytují jim dostatečnou pomoc při překonávání překážek.

Záměry – pro nastávající období 3 let

- *Diskutovat s dětmi o projevech, které by mohly být počátkem šikany - ubližování, omezování druhého, lhaní, používání nevhodných slov*
- *Nadále zajišťovat klidné, bezpečné prostředí a klima MŠ*
- *Při plánování činností zohledňovat momentální složení třídy*
- *Nadále plánovat činnosti tak, aby byly vyvážené pro dané složení dětí ve třídě*

3.4 Organizace

Je zajišťován pravidelný denní řád, který je variabilní a může být přizpůsobován vždy aktuální situaci. Rodiče mohou přivádět a odvádět děti do mateřské školy podle svých možností, mohou pobývat s dítětem v MŠ. Děti mají dostatek prostoru pro spontánní hru a její dokončení v různě tematicky zaměřených koutcích. Mohou svobodně volit mezi řízenými, nebo spontánními činnostmi, klidovými, nebo fyzicky náročnějšími aktivitami, mohou pracovat svým tempem. Děti se mohou uchýlit do klidného koutku a neúčastnit se společných činností, chráníme jejich osobní soukromí. Učitelky vytváří podmínky pro individuální i skupinové činnosti, vytváří pro děti různorodou nabídku a organizují jí tak, aby podněcovala děti k vlastní aktivitě. Plánování činností vychází ze zájmů dětí.

Režim dne je přizpůsoben podmínkám mateřské školy, respektuje dobu příchodu a odchodu dětí, jejich věkové zvláštnosti, potřeby, biorytmus a náročnost prováděných činností. Je volný, pevně je stanovena pouze doba stravování. Příchod dětí do MŠ je stanoven na dobu od 7 do 8.30 hodin, po dohodě s učitelkou mohou rodiče přivést dítě později. Spontánní hry probíhají v průběhu celého dne, souběžně s řízenými činnostmi. V průběhu celého dne také děti mohou uspokojovat svoji potřebu volného pohybu.

Pobyt venku je organizován mezi 9:45 – 11:45 hodinou, podle počasí a stavu ovzduší. Pobyt venku může být zkrácen nebo zcela vynechán pouze při mimořádně nepříznivých klimatických podmínkách. Při příznivém počasí pobýváme venku i odpoledne. V letních měsících je provoz přizpůsoben tak, aby činnosti byly přenášeny ven co nejvíce.

Odpočinek vychází z individuálních potřeb dětí, děti odpočívají při čtení nebo reprodukované pohádce, nemusejí spát, v postýlce mohou mít svoji oblíbenou hračku z domova, hygienické potřeby mohou uspokojovat samostatně. Asi po půl hodině děti postupně vstávají a účastní klidných aktivit.

Strava je připravována v mateřské škole, doba podávání stravy je pevně stanovena:

dopolední svačina:	8:30 hodin
oběd:	11:45 hodin
odpolední svačina:	14:15 hodin

Pitný režim je zajištěn od 7 hodin. Děti mají ve třídě po celý den pití, obsluhují se samy, o mytí nádobí se stará kuchařka.

Záměry – pro nastávající období 3 let

- *Nezatěžovat velkým počtem stanovených pravidel-zachovávat jednoduchost a přehlednost*
- *Dodržovat nastavená pravidla*
- *Využívat skupinovou organizaci i při pohybových aktivitách*

3.5 Řízení mateřské školy

Školu řídí ředitelka a odpovídá za její chod ve všech oblastech. Organizace má zpracovaný řád s jasně vymezenými pracovními povinnostmi, každý zaměstnanec má pracovní náplň, ví, komu je podřízen, jaké jsou jeho povinnosti a úkoly. Velký důraz je kladen na týmovou práci, vzájemnou spolupráci, respektování profesní odlišnosti a vytváření prostředí důvěry, otevřenosti a přátelství. Přestože má škola různorodou škálu pracovních pozic, pracuje jako jeden tým. Každá pracovní pozice má svoji významnou důležitost a jedna bez druhé by nemohla zajistit potřebnou úroveň vzdělávání v naší škole. Na spolupráci s rodiči se opět podílí všechny zaměstnankyně větší či menší měrou, dle záměru plánovaných akcí.

Na zpracování ŠVP PV se podílí celý pedagogický kolektiv, který jej také společně vyhodnocuje a vyvozuje závěry, které využíváme pro zkvalitnění další práce. Máme vypracovaný plán kontrolní činnosti, kritéria pro hodnocení a odměňování. Pedagogická rada se zabývá zejména kvalitou vzdělávání, z každého jednání je pořízen zápis. Provozní porady jsou organizovány podle plánu, krátké informativní porady jsou zařazovány dle potřeby. Mimořádné informace, nabídky seminářů, zajímavosti jsou zasílány e-mailem zaměstnancům. Plánování pedagogické práce a chodu školy se opírá o předchozí analýzu. Škola má zpracované webové stránky, které jsou pravidelně doplňované aktuálními informacemi. V šatnách dětí jsou funkční nástěnky s důležitými informacemi pro rodiče, stejné informace zasíláme rodičům i e-mailem. Mateřskou školu prezentujeme i v místním tisku. Mateřská škola spolupracuje se zřizovatelem, konzultuje s ním otázky rozpočtu a oprav MŠ, podílí se na kulturních akcích pořádaných v obci. Dobrou spolupráci máme i se základní školou, probíhají vzájemné návštěvy, ukázkové hodiny pro děti v posledním ročníku MŠ. Případné individuální výchovné a vzdělávací problémy dětí konzultuje MŠ se specializovanými pracovišti PPP, SPC, logopedem. Touto vzájemnou spoluprací, předáváním vzájemných poznatků a zkušeností, došlo i k profesionalizaci pedagogů školy.

Záměry – pro nastávající období 3 let

- *Dále prohlubovat a rozvíjet týmovou práci celého kolektivu*
- *Zachovat funkční strukturu řízení školy*
- *Kontrolní činnost ředitelky zaměřit také na administrativní činnosti, spojené se vzděláváním, zápisy do TK atd... (pravidelně).*

3.6 Personální a pedagogické zajištění

Děti jsou vzdělávány kvalifikovanými a zkušenými pedagogickými pracovníky s úplným pedagogickým vzděláním. Všichni pedagogové se stále sebevzdělávají, maximálně využívají nabídek různých vzdělávacích institucí. Jejich vzdělávání je cílené a tematicky zaměřené,

vychází z evaluační a hospitační činnosti ředitelky školy, potřeb realizace kvalitní vzdělávací činnosti a požadavků jednotlivých pedagogických pracovníků.

Ředitelka maximálně podporuje profesionalizaci celého týmu včetně sebe, reaguje na požadavky a vývoj současné společnosti. Každá iniciativa pedagogů, která souvisí se zkvalitněním vlastního vzdělávacího procesu, je vítána a maximálně podpořena.

Rozvrh přímé pedagogické práce všech pracovníků je řešen nerovnoměrným rozvržením tak, aby byla zajištěna optimální pedagogická péče při práci s dětmi. Je zajištěno překrývání přímé pedagogické činnosti učitelů každý den minimálně v rozsahu dvou a půl hodiny (viz přímá práce s dětmi, docházka učitelek). V době přítomnosti dvou učitelek ve třídě jsou realizovány následující činnosti: pohybové aktivity, příprava na pobyt venku, pobyt venku, oběd, příprava na odpočinek.

Specializace jednotlivých pedagogických pracovníků je využita ve prospěch doplňkových programů (polytechnika, edukativně stimulační skupiny). Všechny aktivity, včetně nadstandardních jsou realizovány pouze vlastním pedagogickým týmem. Učitelky na poradách seznamují ostatní s novinkami z oboru, se kterými se seznámily, s odbornými publikacemi a knihami, informují o průběhu seminářů. Ředitelka podporuje vzdělávání, sama se také vzdělává. Kvalita vzdělávání a osobnostní růst každého pedagoga je podpořen a směřován plánem osobního rozvoje na daný školní rok. V rámci samostudia jsou v plánu podpory pedagogů konkrétně nastaveny okruhy pro každou učitelku. Součástí našeho pedagogického týmu je dle aktuálních potřeb asistent pedagoga, v rámci dalších projektů i školní asistenti. Škola stále vyhledává možnosti personálního posílení tak, aby mohla být naplněna myšlenka individualizace ve vzdělávání. Činnosti, ke kterým není pedagog dostatečně kompetentní, se organizují ve spolupráci s příslušnými odborníky jako je klinický logoped, psycholog, pediatr.

Záměry – pro nastávající období 3 let

- *Vzdělávání pedagogických pracovníků zaměřit na rozvoj individualizace vzdělávání, nových metod, postupů a novinek ve školství*
- *Zachovat vysokou úroveň nejen v kvalifikaci pedagogických pracovníků – i pro malý úvazek*
- *Doplňovat profesní portfolia učitelů*

3.7 Spoluúčast rodičů

Navazujeme úzkou spolupráci s rodinou. Již při podávání žádostí k předškolnímu vzdělávání mají rodiče s dětmi možnost nahlédnout do prostor školy. Prostřednictvím zpravodaje obce informujeme veřejnost o dění v MŠ. Dalším zdrojem informací pro všechny rodiče jsou webové stránky školy. Ve vstupních prostorách rodiče naleznou důležité informace, stejné informace jsou rodičům zasílány emailem (v souladu s GDPR). Rodiče se spolupodílí na

analýze školy každoročním anonymním vyplněním dotazníků, jejich názory a náměty využíváme při zkvalitňování naší činnosti.

Důležitá je spoluúčast rodičů na vzdělávání dětí. Velký důraz klademe na úzkou spoluúčast v době adaptačního procesu. Naši společnou cestu zahajujeme v červnu informativní schůzkou s novými rodiči. Dalším krokem vedoucím ke spolupráci a vzájemné pomoci je dotazník, který rodič obdrží před nástupem nového dítěte do mateřské školy. Informace z dotazníku nám pomáhají děti blíže poznat, informace využíváme v adaptačním procesu. Na dni otevřených dveří si nově přijaté děti s rodiči prohlédnou prostory MŠ a zahrady, kde společně prožijí vymezený čas. Během roku probíhají společné aktivity s rodiči, které jsou doplňkovým programem integrovaných bloků.

Pro přímý kontakt s rodiči jsou určeny pravidelné konzultace. Na informační nástěnce je zveřejněn termín konzultace a časové rozpětí. Zde si rodiče vyberou pro ně vhodný čas. Smyslem těchto konzultací je především předat rodičům aktuální informace o pokrocích ve vzdělávání u každého dítěte, najít společná řešení při vzniklých obtížích, a tak společnou cestou podpořit maximální rozvoj každého dítěte v rámci jeho individuality.

Rodiče mají možnost přímé konzultace či rozhovoru s ředitelkou školy. Při řešení důležitých situací je možné se domluvit na schůzce dle potřeby.

Plně respektujeme anonymitu a chráníme soukromí každé rodiny ve smyslu poskytnutých informací.

Záměry – pro nastávající období 3 let

- *Pokračovat v organizaci akcí pro rodiče a děti*
- *Zapojit větší část rodičů do dění školy*
- *Pokračovat v tradičních akcích a zavést nové akce, které by přispěly ke zlepšení spoluúčasti mezi MŠ a rodinou (online formy, putující sluníčko)*
- *Navázat úzkou spolupráci s rodinou před vstupem a na začátku pobytu dítěte v mateřské škole, vytvořit dobré komunikační kanály a vzájemnou důvěru*
- *Založit portfolio dítěte a vést jej ve spolupráci s rodinou, osobnostní dotazník dítěte*
- *Zpracovat adaptační plán a domlouvat se s rodiči na jeho realizaci*
- *Formou samostudia či dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků získávat nové poznatky týkající se partnerské a efektivní komunikace*

3.8 Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

Naše MŠ bohužel nemá bezbariérový přístup, ale všechny interiéry jsou vhodně uzpůsobeny pro děti s omezením pohybu i orientace. Jsou nastavena a dodržována pravidla bezpečného pohybu po škole – děti vždy oznamují učitelce, že odchází ze třídy na toaletu, do šatny děti odchází pouze po domluvě s učitelkou, tak, aby měla vždy přehled o všech dětech. Místnosti jsou označené obrázkovými symboly, Veškerý personál školy je při nástupu dítěte se SVP seznámen se všemi omezeními, opatřeními a organizačními změnami, které nástup dítěte se

SVP bude vyžadovat. Při integraci dítěte se SVP dochází ke snížení počtu dětí v souladu s právními předpisy.

Dítěti se SVP je po dohodě s rodiči adaptace přizpůsobena dle jeho konkrétních osobních potřeb. Dítě je postupně seznámeno s dětmi, třídou, postupně i s celou školou a všemi jejími zaměstnanci. Dítěti určíme jeho stálé místo v šatně, u stolu, v ložnici - postýlka. Postupně je dítě seznamováno přiměřeným způsobem s denním režimem ve třídě.

Při nástupu dítěte se SVP, učitelky vhodným a přiměřeným způsobem seznámí docházející děti a jejich rodiče s tím, že takové dítě v MŠ bude a jaké to bude mít dopady do vzdělávání. Škola intenzivně spolupracuje s rodiči integrovaných dětí, pravidelně s nimi konzultuje pokroky dítěte při vzdělávání a řeší případné problémy ve školním, či rodinném prostředí.

V průběhu integrace úzce spolupracujeme se školskými poradenskými zařízeními (PPP, SPC) např. při vytváření PLPP, IVP, řešení odkladů školní docházky a zajištění pedagogické asistence. Spolupráce s dalšími odborníky (pediatry, logopedy, dětskými psychology a podobně) je navazována v případě potřeby, vždy po dohodě se zákonnými zástupci dítěte.

Formy a metody práce jsou zvoleny individuálně a na základě potřeb dítěte a specifík jeho znevýhodnění.

Záměry – pro nastávající období 3 let

- *Rozšiřovat a doplňovat pomůcky pro děti SVP*
- *Pokračovat ve spolupráci se SPC a nadále je rozvíjet*

3.9 Podmínky pro vzdělávání dětí nadaných

Nabídka některých pomůcek a her v naší MŠ přesahuje svým obsahem i zaměřením předškolní věk dítěte, jsou k dispozici hry a pomůcky pro starší děti, např. pro rozvoj logického myšlení, čtení, psaní, matematiky. V knihovně jsou encyklopedie, naučné knihy. K dispozici jsou složitější tvořivé a konstruktivní stavebnice dostatek výtvarného i pracovního materiálu. Dítě má na výběr Cognito, Topo logo, Criteria, Vrstvené puzzle, Robotická myš, Logico, Pico, Dig it - kopat, Magnetická tabulka, Match madness, Jablka na zahradě, Colormania, Labyrint, mikroskop, tablet, Lego, stavebnice Pocos, Pixit a jiné.

Vzdělávací nabídka připravovaná pro nadané děti je individualizovaná, tak aby nadanému dítěti je poskytnuta možnost uplatnit své nadání v dané oblasti. Zároveň je ale dítě přiměřeně podporováno k rozvoji deficitních oblastí, které jsou nezbytné pro jeho další vzdělávání.

Učitelky využívají empatický přístup, objektivní zpětnou vazbu (jasné hodnocení a ocenění), dávají dítěti prostor pro sebeuplatnění v rámci třídních aktivit i prostor na odpočinek v klidnější části třídy. Aktivně vyhledáváme příležitosti a možnosti pro podporu nadání dítěte, poskytujeme mu dostatek přiměřeně náročných činností a podmětů pro jeho další rozvoj.

Záměry – pro nastávající období 3 let

- *Rozvinout spolupráci s PPP ve směru vzdělávání dětí mimořádně nadaných*

3.10 Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let

U dětí mladších tří let (dle potřeby také u ostatních dětí) nastavují učitelky v úzké spolupráci a součinnosti s rodiči individuální adaptační plán. Plán vychází ze zralosti a připravenosti dítěte na vstup do mateřské školy, ze znalosti a zkušenosti rodičů dítěte, z úrovně adaptability dítěte. Při plánování je brán zřetel na potřeby rodičů, zájem dítěte a jeho dobrý start v mateřské škole je však prioritou. V plánu je stanoven např. čas příchodu dítěte do třídy, setrvání či odchod rodičů, frekvence docházky, doba stanovená ve třídě (hodiny), způsob stravování dítěte, apod. Plán se ve spolupráci s rodiči aktuálně může upravit podle projevů dítěte a jeho postupu v adaptaci na mateřskou školu. Proces adaptace je ukončen tehdy, kdy dítě bez velkých problémů zvládne odloučení od rodičů a celodenní docházku do mateřské školy. Dítě si může přinést z domu plyšovou hračku, fotku maminky, „chuchlinku“ pro zajištění pocitu bezpečí a jistoty.

Třída je rozdělena do zón, kde si děti mohou hrát v klidnějších menších skupinkách. Vybavení třídy je úměrné věku a schopnostem dětí. Mezi hračkami, pomůckami a knihami jsou zařazeny takové, které jsou vhodné pro děti od cca dvou let. Vše je umístěno v nízkých policích, volně dostupných dětem. Při volbě vybavení třídy je zohledněna bezpečnost her a hraček. Ve třídě je prostorná dětská kuchyňka pro námětové hry, dostatek velkých stavebnic pro konstruktivní hry i samostatný prostor pro pracovní a výtvarné činnosti a relaxační koutek. Dokoupili jsme Leporela, Bambino Luk, Šťastná zvířata, molitanové puzzle, pastelky Stabilo, prstové barvy, Duplo, pěnová zvířátka, velká auta, malé kočárky s panenkami a jiné. Dětem jsou nastavena srozumitelná pravidla pro používání a ukládání hraček a pomůcek, určeny jsou zejména dolní police v dosahu dětí.

Denní řád i obsah vzdělávání je zcela přizpůsoben aktuálním schopnostem dětí, většina činností probíhá formou hry v malých skupinkách, velká pozornost je věnována pohybovým aktivitám, řeči, rozvoji sebeobslužných činností a podpoře samostatnosti dítěte. Podporujeme vytváření hygienických a společenských návyků.

Ve třídě pracují tři učitelky a školní asistent. Učitelky zajišťují zejména pedagogické činnosti, školní asistent zajišťuje zejména pečovatelské činnosti (hygiena, stolování, oblékání, apod.)

Záměry – pro nastávající období 3 let

- *Dokoupit odbornou literaturu, zaměřenou na vzdělávání dětí od dvou do tří let*

3.11 Podmínky pro vzdělávání dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka

- Dětem s nedostatečnou znalostí českého jazyka poskytujeme jazykovou přípravu pro zajištění plynulého přechodu do základního vzdělávání.
- Ředitelka mateřské školy zřídí skupinu pro bezplatnou jazykovou přípravu pro zajištění plynulého přechodu do základního vzdělávání v souladu s vyhláškou č. 14/2005 Sb., o předškolním vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů, pokud jsou v mateřské škole alespoň 4 cizinci v povinném předškolním vzdělávání. Vzdělávání ve skupině pro jazykovou přípravu je rozděleno do dvou nebo více bloků (dle potřeby) v průběhu týdne.
- Ředitelka mateřské školy může na základě posouzení potřebnosti jazykové podpory dítěte zařadit do skupiny pro jazykovou přípravu rovněž jiné děti, než jsou cizinci v povinném předškolním vzdělávání, pokud to není na újmu kvality jazykové přípravy.
- Jako podpurný materiál je využíváno Kurikulum češtiny jako druhého jazyka pro povinné předškolní vzdělávání

4 ORGANIZACE VZDĚLÁVÁNÍ

Naše mateřská škola je jednotřídní, uspořádání je přirozeně heterogenní, které umožňuje společné umístění sourozenců, kamarádů v jedné třídě.

Zápis do mateřské školy probíhá v období od 2. - 16. 5. každého daného roku. O přijetí dítěte do mateřské školy rozhoduje ředitelka školy ve správním řízení. V přijímacím řízení se řídí kritérii, která stanoví. Kritéria jsou v dostatečném předstihu zveřejněna ve vestibulu školy a na webových stránkách mateřské školy. Před nástupem dítěte do mateřské školy dohodne ředitelka se zákonným zástupcem dítěte dny docházky a délku pobytu dítěte v MŠ.

Vzdělávání zajišťují tři učitelky. Při souběžném působení dvou pedagogů probíhají zejména individuální a skupinové činnosti dle tematických plánů třídy a pozorování dětí v rámci diagnostiky. Pedagogové podporují vytváření sebeobslužných dovedností při převlékání a stolování a vykonávají zvýšený dohled při náročnějších činnostech během pobytu venku.

5 CHARAKTERISTIKA VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

5.1 Zaměření školy

Jsme jediná vzdělávací instituce v malé obci, všichni se známe. Často jsme i centrem dětí, pořádáme společné akce a aktivně se účastníme všech akcí pořádaných obcí. Díky tomu jsou našim partnerem nejen rodiny předškolních dětí, ale i dětí již školce odrostlých, které odjíždí za vzděláním mimo naši obec. V předškolním období proto připravujeme děti na cestu do „velkého světa“. Naším záměrem je provázet děti na cestě za poznáním **lidí, přírody, světa**, prostřednictvím prožitků. Cílem našeho výchovně vzdělávacího působení není přejímat úkoly a náplň práce základní školy, ale především chceme dětem nechat dostatek prostoru pro spontánní hru a sebezkušenostní učení. Pomoci jim najít cestu, jak uspět v současném světě, a zachovat si přitom slušnost, respekt k druhým, což je v současném konzumní době velice důležité. Velmi nás všechny těší, když se do mateřské školy děti vrací i v dalších letech, přijdou se pochlubit svými výsledky, účastní se společných akcí a my tak máme možnost sledovat jejich další vývoj.

5.2 Dlouhodobé cíle vzdělávacího programu

- Respektovat a podporovat individualitu jednotlivých dětí.
- Podporovat rozvoj funkčních gramotností.
- Cíleně rozvíjet vzájemnou komunikaci a spolupráci.
- Podporovat sounáležitost s obcí.

5.3 Metody a formy vzdělávání

Vzdělávání je uskutečňováno při všech činnostech a situacích, které se v průběhu dne vyskytnou, vyváženým poměrem řízených a spontánních aktivit, které jsou vzájemně provázané.

Individualizace vzdělávání:

- umožňujeme dětem pracovat svým vlastním tempem a uplatňovat vlastní styl při řešení problémů
- nepodporujeme soutěžení – chceme umožnit zažívat úspěchy nejen talentovaným dětem
- necháváme pracovat děti samostatně, rozhodovat se, být zodpovědné za svoji práci
- umožňujeme dětem často spolupracovat ve skupině a osvojovat si tak sociální dovednosti

Formy vzdělávání:

- individuální činnost samostatná nebo s učitelkou
- skupinová v menších či větších skupinách
- frontální (hromadná) – pouze v odůvodněných případech, uvědomujeme si její rizika (náročná na pozornost, všichni dělají stejnou činnost)

Metody vzdělávání:

- **situační učení** (získávání životních zkušeností při každodenních situacích) je učení dětí skutečným jednáním (přímo v praxi).
- **prožitkové učení** (pokusy, manipulace s předměty, bádání pokus – omyl) učení dítěte vycházející z vlastní zkušenosti a prožitku; je to způsob učení, který je pro dítě přirozený a jemu vlastní. Prožitkové učení vzbuzuje radost a motivuje dítě k dalšímu poznávání a objevování (emoce - úspěch, radost, cit, pochvala, odměna).
 - spontaneita** - jednání dětí, kdy nabízené činnosti realizují na základě vlastní aktivity, vlastního rozhodnutí bez vnější motivace pedagogem;
 - objevnost** - znamená, že při činnostech, které jsou dětem nabízeny jako problém, mají možnost experimentovat, objevovat něco nového a nalézat vlastní řešení nebo postupy;
 - komunikativnost** - spojitost s kooperací (spoluprací), pokud jsou činnosti, prostřednictvím kterých děti plní úkoly naplánovány tak, aby se na nich musela podílet skupina dětí, nebo alespoň dvojice, budou se muset domlouvat, rozhodovat kdo bude co dělat, jaký bude postup práce;
 - aktivita a tvořivost** - podporuje je zejména prostředí bohaté na podněty, různorodé materiály a pomůcky;
 - konkrétnost** - znamená, že činnosti připravované pro děti nemají verbální formu „povídání o“, při které jsou dětem převážně předávány hotové informace a poznatky. Jsou to naopak přímé aktivity, kdy děti něco dělají, vytvářejí, zkoumají;
 - celostnost** - je uváděn výrok Piageta, že „dítě myslí rukama“, naznačuje, že se jedná o využití smyslů při činnostech dětí, čím více se jich podaří zapojit, tím intenzivnější je prožívání dětí a účinnost jejich vzdělávání.
- **kooperativní učení** (podpora spolupráce) učení založené na vzájemné spolupráci dětí při řešení společných složitějších problémů a situací; učí děti rozdělovat si role a úkoly, plánovat činnosti, spolupracovat, pomáhat si, radit se, vyvíjet společné úsilí, kontrolovat a hodnotit společnou práci.
- **názorné metody** – vedou k přímému smyslovému poznání světa (co si děti mohou ohmatat, reálná ukázka ne obrázek).
- **praktické metody** – vedou k bezprostřední manipulaci s věcmi a jevy – aktivní přímá činnost. Dítě si to prakticky vyzkouší.

5.4 Popis zajištění průběhu vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami, dětí nadaných

Naše mateřská škola je otevřena integraci dětí se speciálními vzdělávacími potřebami. Jsou to děti, které k naplnění svých vzdělávacích možností potřebují poskytování podpůrných opatření (např. děti se zdravotním postižením, děti s odlišným mateřským jazykem, děti s poruchou autistického spektra). Dětem se speciálními vzdělávacími potřebami i nadaným

dětem cíle a záměry předškolního vzdělávání přizpůsobujeme tak, aby maximálně vyhovovaly jejich potřebám a možnostem.

Způsob práce s dítětem řeší a plánují společně učitelé i asistent pedagoga (dále asistent). Zpočátku se asistent zpravidla zcela věnuje dítěti, doprovází ho téměř na každém kroku, postupně se ale snaží vést dítě k co největší samostatnosti, samozřejmě za nepřetržitého dohledu. Cílem asistenta i učitele by mělo být maximální možné začlenění do třídní komunity. Vzájemná komunikace učitelů a asistenta probíhá denně.

Podpůrná opatření prvního stupně

Ředitelka mateřské školy rozhodne o poskytování podpůrných opatření prvního stupně bez doporučení školského poradenského zařízení i bez informovaného souhlasu zákonného zástupce. Tím není dotčeno právo zákonného zástupce na informace o průběhu a výsledcích vzdělávání dítěte. Učitelka mateřské školy zpracuje písemně plán pedagogické podpory (PLPP), ve kterém bude upravena organizace a hodnocení vzdělávání dítěte včetně úpravy metod a forem práce a projedná jej s ředitelkou školy. Plán pedagogické podpory slouží ke kompenzaci mírných obtíží. Pokud po tříměsíční realizaci PLPP učitelka vyhodnotí, že opatření prvního stupně nevedou ke zlepšení vzdělávacích obtíží dítěte, navrhne využití poradenské pomoci školského poradenského zařízení za účelem posouzení speciálních vzdělávacích potřeb dítěte.

Podpůrná opatření druhého až pátého stupně

Podmínkou pro uplatnění podpůrného opatření 2. až 5. stupně je doporučení školského poradenského zařízení s informovaným souhlasem zákonného zástupce dítěte. K poskytnutí poradenské pomoci školského poradenského zařízení dojde na základě vlastního uvážení zákonného zástupce, doporučení ředitelky školy nebo OSPOD. Škola zahájí poskytování podpůrných opatření 2. až 5. stupně bezodkladně po obdržení doporučení školského poradenského zařízení a získání informovaného souhlasu zákonného zástupce. Dítě je vzděláváno v souladu s doporučením, které vydalo ŠPZ a projednáno se zákonnými zástupci dětí. S dětmi pomáhá pracovat asistent pedagoga. Vhodné vzdělávací metody jsou – individuální práce s dítětem, práce se skupinkou dětí, zohlednění učebních stylů dítěte, vhodná motivace, respektování pracovního tempa, zvláštní pravidla chování, úprava organizace vzdělávání. Další podpůrná opatření - konzultace pedagogických pracovníků, vyhodnocování zvolených postupů, materiální podpora, didaktické úpravy učení, úzká spolupráce s rodiči a ŠPZ, speciální učební pomůcky. PLPP zpracovává učitelka, realizaci provádí učitelka s asistentkou pedagoga, vyhodnocení provádí učitelka s asistentkou pedagoga. Asistentka pedagoga úzce komunikuje s rodiči, jsou prováděna pravidelná setkání rodičů, ředitelky, učitelky a asistentky, kde se hodnotí vzdělávací pokroky dítěte.

Učitelka průběžně vyhodnocuje poskytování podpůrných opatření, v případě souvisejících okolností častěji a informuje ředitelku školy. Jedenkrát ročně zpracuje učitelka písemné hodnocení. Poskytování podpůrného opatření 2. až 5. stupně přestane škola vykonávat, je-li z doporučení školského poradenského zařízení zřejmé, že podpůrná opatření 2. až 5.

stupně již nejsou potřeba. V takovém případě se nevyžaduje informovaný souhlas zákonného zástupce.

5.5 Popis zajištění průběhu vzdělávání dětí od dvou do tří let.

Vzdělávání dětí ve věku od dvou let vychází především z vývojové úrovně těchto dětí a vstupní diagnostiky, která nastavuje pravidla pro režimové uspořádání. Hlavním cílem je uspokojování potřeb dětí této věkové skupiny. Hlavní činností je přirozená hra a vytváření základních hygienických návyků. Vzdělávací nabídka je vytvářena s ohledem na vývojovou úroveň a potřeby dětí. Hry a hračky jsou voleny s ohledem na věkové a individuální zvláštnosti. Pro zajištění péče o tyto děti jsou využity různé zdroje a projekty, které nabízejí personální podporu v péči o děti. Předškolní období je zásadní pro utváření celoživotních návyků, respektování pravidel a norem. Ve věku dvou let je dítě zpravidla připraveno tyto aspekty rozeznávat a přijímat. Pokud se v mateřské škole vzdělávají děti mladší tří let, zajišťujeme pro ně takové podmínky, které reagují na vývojová specifika, individuální potřeby, zájmy a možnosti těchto dětí. Dítě ve věku od dvou do tří let má některé potřeby jiné nebo intenzivnější než děti starší. Potřebuje stálý pravidelný denní režim, dostatek emoční podpory, zajištění pocitu bezpečí, přiměřeně podnětné prostředí a činnosti, více individuální péče, srozumitelná pravidla.

6 VZDĚLÁVACÍ OBSAH

Nabídka vzdělávání je uspořádaná do tří tematických částí – integrovaných bloků

PUTUJEME ZA LIDMI - proč mě zajímá toto téma?

Protože jsem součástí naší společnosti, a i ve mně se skrývá možnost ovlivnit svět k lepšímu. Chci být sám sebou, ale k tomu potřebuji chápat mé tělo, mé pocity, mou rodinu a lidi okolo mne. Je úžasné, sledovat dění proměny kolem mne.

Potřebuji se učit, jak pomáhat druhým, jak řešit konflikty, jak komunikovat s ostatními.

- Já, ty, my
- Moje tělo
- Rodina
- Čas
- Vánoce, Velikonoce

PUTUJEME PŘÍRODOU - proč mě zajímá toto téma?

Protože chci toho co nejvíce prozkoumat a prožít.

Chci pochopit všechno, co je kolem mě.

Od malých věcí pochopím celek.

Chci se naučit, že živá příroda nejde opravit, když jí pokazím. Musím se o ni starat, chránit ji.

Chci poznat, že vše má svůj řád.

- Rostliny
- Živočichové
- Počasí
- Roční doby
- Neživá příroda

PUTUJEME SVĚTEM - proč mě zajímá toto téma?

Protože mám rád můj domov, je to místo, které dobře znám, tam žiji, tam mám své místo, své věci i své lidi.

Moje vesnice i vlast poznávám a objevuji, že mají bohaté tradice a lidové zvyky.

Vážím si odkazu našich předků i výsledků každé lidské práce, také i zkouším a pozoruji, co lidé umí.

Vím, že každý má domov jinde. My žijeme v Evropě, ale jsou i další světadíly, o kterých se můžeme něco dozvědět.

Zajímá mě, co je to vesmír, a přemýšlím, kde v něm je moje místo.

- Domov
- Světadíly
- Vesmír
- Vznik České republiky

Připravovaný program je tvořen podle potřeb, možností a schopností dětí.

Vychází z hodnocení každého dítěte a skupiny dětí ve třídě, akceptuje podmínky školy i osobní specifika, reaguje na různé příležitosti a možnosti, které se v průběhu roku objeví.

Učitelka umožňuje dětem získat žádoucí znalosti, dovednosti a zkušenosti přirozeným způsobem, samostatně podporuje jejich zvědavost a individualitu.

Integrované bloky jsou dále rozpracovány na témata, která jsou doporučena, vybíráme si je během roku, podle zájmu dětí, nebo konkrétních potřeb, není povinností ve školním roce realizovat vše. Některá témata se mohou opakovat a poznatky dětí tak prohlubovat.

Každé téma trvá dle zájmu a potřeb dětí.

Činnosti probíhají po celou dobu pobytu dítěte v mateřské škole.

Jsou využity ve všech oblastech předškolního vzdělávání:

Dítě a jeho tělo (biologická)

Dítě a jeho psychika (psychologická)

Dítě a ten druhý (interpersonální)

Dítě a společnost (sociálně – kulturní)

Dítě a svět (environmentální)

Závazným materiálem pro předškolní vzdělávání v mateřské škole, z něhož vycházíme je **Rámcový vzdělávací program pro předškolní vzdělávání**, ten vymezuje rámcové **cíle** formulované **jako záměry a očekávané výstupy jako výstupy**.

Klíčové kompetence v předškolním vzdělávání chápeme jako soubory předpokládaných vědomostí, dovedností, schopností, postojů a hodnot důležitých pro osobní rozvoj každého dítěte.

Cílem vzdělávání je vybavit každého jedince souborem klíčových kompetencí na úrovni, která je pro něho dosažitelná.

Klíčové kompetence: **1.** kompetence k učení

2. kompetence k řešení problémů

3. kompetence komunikativní

4. kompetence sociální a personální

5. kompetence činnostní a občanské

Putujeme za lidmi

Rozvoj těchto kompetencí:

- **4.3** projevuje dětským způsobem citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování; vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost;
- **5.1** se učí svoje činnosti a hry plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat;
- **5.9** spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je zachovávat.

- **1.7** se učí s chutí, pokud se mu dostává uznání a ocenění;
- **2.2** řeší problémy, na které stačí; známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně (na základě nápodoby či opakování), náročnější s oporou a pomocí dospělého;
- **2.7** chápe, že vyhýbat se řešení problémů nevede k cíli, ale že jejich včasné a uvážlivé řešení je naopak výhodou; uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit.
- **4.4** se dokáže ve skupině prosadit, ale i podřídit, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje; v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku; je schopno respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy;
- **5.10** uvědomuje si svá práva i práva druhých, učí se je hájit a respektovat, chápe, že všichni lidé mají stejnou hodnotu
- **3.7** dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítač, audiovizuální techniku, telefon, apod.)
- **4.6** se spolupodílí na společných rozhodnutích; přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti; dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobí se jim;
- **4.7** se chová při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích se chová obezřetně; nevhodné chování i komunikaci, která je mu nepříjemná, umí odmítnout; encyklopedie, počítač, audiovizuální technika, telefon atp.);
- **5.4** chápe, že se může o tom, co udělá, rozhodovat svobodně, ale že za svá rozhodnutí také odpovídá;
- **5.12** dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské).

- **3.4** komunikuje v běžných situacích komunikuje bez zábran a ostychu s dětmi i s dospělými; chápe, že být komunikativní, vstřícný, iniciativní a aktivní je výhodou;
- **4.1** samostatně rozhoduje o svých činnostech; umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej;
- **4.2** si uvědomuje, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky;
- **4.5** napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí
- **5.2** dokáže rozpoznat a využívat vlastní silné stránky, poznávat svoje slabé stránky;
- **5.5** má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení; k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně; váží si práce i úsilí druhých Rodina moji nejbližší

Putujeme přírodou

Rozvoj těchto kompetencí:

- **2.8** se nebojí chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu;
- **2.5** zpřesňuje si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti;
- **3.2** se dokáže vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.);
- **3.5** ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní;
- **5.8** má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami, i co je s nimi v rozporu a snaží se podle toho chovat.

- **1.5** se učí nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje; při zadané práci dokončí, co započalo; dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům;
- **3.1** ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog;
- **3.6** průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím;
- **5.6** se zajímá se o druhé i o to, co se kolem děje; je otevřený aktuálnímu dění.

- **1.1** soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů;

- **2.3** problémy řeší na základě bezprostřední zkušenosti; postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje; spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací; hledá různé možnosti a varianty (má vlastní, originální nápady), využívá při tom dosavadních zkušeností, fantazii a představivost;
- **2.6** rozlišuje řešení, která jsou funkční (vedoucí k cíli) a řešení, která funkční nejsou; dokáže mezi nimi volit;
- **5.3** odhaduje rizika svých nápadů, jde za svým záměrem, ale také dokáže měnit cesty a přizpůsobovat se daným okolnostem.

Putujeme světem

Rozvoj těchto kompetencí:

- **1.4** klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje; chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí; poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo;
- **2.4** užívá při řešení myšlenkových i praktických problémů logických, matematických i empirických postupů; pochopí jednoduché algoritmy řešení různých úloh a situací a využívá je v dalších situacích;
- **4.9** chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí a že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou; dokáže se bránit projevům násilí jiného dítěte, ponižování a ubližování
- **1.2** uplatňuje získanou zkušenost uplatňuje v praktických situacích a v dalším učení;
- **2.1** si všímá dění i problémů v bezprostředním okolí; přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem;
- **3.3** se domlouvá gesty i slovy, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu i funkci;
- **5.7** chápe, že zájem o to, co se kolem děje, činnost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem a že naopak lhostejnost, nevšímavost, pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky.
- **5.11** ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit;
- **1.3** má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách; orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije;

- **1.6** odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých
- **3.8** ví, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit; má vytvořeny elementární předpoklady k učení se cizímu jazyku;
- **4.8** je schopno chápat, že lidé se různí a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečným

Putujeme za lidmi

Dítě a jeho tělo (cíl, výstup)

- uvědomění si vlastního těla
- zvládnout sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky (starat se o osobní hygienu, přijímat stravu a tekutinu, umět stolovat, postarat se o sebe a své osobní věci, oblékat se, svlékat, obouvat apod.)
- osvojení si věku přiměřených praktických dovedností
- zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony (postarat se o hračky, pomůcky, uklidit po sobě, udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce, práce na zahradě apod.)
- osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě
- pojmenovat části těla, některé orgány (včetně pohlavních), znát jejich funkce, mít povědomí o těle a jeho vývoji, (o narození, růstu těla a jeho proměnách), znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, s pohybem a sportem
- osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí
- mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc (kam se obrátit, koho přivolat, jakým způsobem apod.)
- vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu
- mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy
- rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsahu pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.), ovládnutí pohybového aparátu a tělesných funkcí
- koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou
- osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí
- rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí; chovat se tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých

Dítě a jeho psychika (cíl, výstup)

Jazyk a řeč

- rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)
- **správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči**
- rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)
- **vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách**
- rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu
- **vést rozhovor (naslouchat druhým, vyčkat, až druhý dokončí myšlenku, sledovat řečníka**
- osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)
- **domluvit se slovy i gesty, improvizovat**
- rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)
- **formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat**
- rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)
- **poznat napsané své jméno**
- osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)
- **rozlišovat některé obrazné symboly (piktogramy, orientační a dopravní značky, označení nebezpečí apod.) a porozumět jejich významu i jejich komunikativní funkci**

Poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie, myšlenkové operace

- vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení
- **poznat a pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno**
- vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení
- **záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost**
- posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.)
- **vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat zkušeností k učení**
- osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla)
- **postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí**

Sebepojetí, city a vůle

- získání relativní citové samostatnosti
- odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých, být aktivní i bez jejich opory
- získání relativní citové samostatnosti
- uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je
- poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti)
- ve známých a opakujících se situacích a v situacích, kterým rozumí, ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování
- rozvoj schopnosti sebeovládání
- respektovat předem vyjasněná a pochopená pravidla, přijímat vyjasněné a zdůvodněné povinnosti
- získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci
- rozhodovat o svých činnostech
- rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit
- prožívat radost ze zvládnutého a poznaného
- získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci
- vyjádřit souhlas i nesouhlas, říci „ne“ v situacích, které to vyžadují (v ohrožujících, nebezpečných či neznámých situacích), odmítnout se podílet na nedovolených či zakázaných činnostech apod.
- poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti)
- uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky (lásku, soucítění, radost, spokojenost i strach, smutek, odmítání), rozlišovat citové projevy v důvěrném (rodinném) a cizím prostředí
- rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat
- prožívat a dětským způsobem projevovat, co cítí (soucit, radost, náklonnost), snažit se ovládat své afektivní chování (odložit splnění svých osobních přání, zklidnit se, tlumit vztek, zlost, agresivitu apod.)

Dítě a ten druhý (cíl, výstup)

- posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v mateřské škole, v dětské herní skupině apod.)
- navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překonat stud, komunikovat
- vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.)
- porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad
- seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému
- dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla
- rozvoj kooperativních dovedností

- přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství
- ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými
- odmítnout komunikaci, která je mu nepříjemná
- osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem
- uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je
- posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v mateřské škole, v dětské herní skupině apod.)
- chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný (jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí apod.), že osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené

Dítě a společnost (cíl, výstup)

- rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte, rozvoj schopnosti projevat se autenticky, chovat se autonomně, prosociálně a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny
- chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé
- vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách
- uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi (zdravit známé děti i dospělé, rozloučit se, poprosit, poděkovat, vzít si slovo až když druhý domluví, požádat o pomoc, vyslechnout sdělení, uposlechnout pokyn apod.)
- rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané
- začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti
- rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte, rozvoj schopnosti projevat se autenticky, chovat se autonomně, prosociálně a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny
- pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat
- rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte, rozvoj schopnosti projevat se autenticky, chovat se autonomně, prosociálně a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny
- adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy i jeho běžných proměn (vnímat základní pravidla jednání ve skupině, podílet se na nich a řídit se jimi, podřídit se rozhodnutí skupiny, přizpůsobit se společnému programu, spolupracovat, přijímat autoritu) a spoluvytvářet v tomto společenství prostředí pohody

- poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí, porozumění základním projevům neverbální komunikace obvyklým v tomto prostředí
- uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům, a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých; odmítat společensky nežádoucí chování (např. lež, nespravedlnost, ubližování, lhostejnost či agresivitu), chránit se před ním a v rámci svých možností se bránit jeho důsledkům (vyhýbat se komunikaci s lidmi, kteří se takto chovají)
- vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevovat
- chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i k dětem, bez předsudků, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí
- poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí, porozumění základním projevům neverbální komunikace obvyklým v tomto prostředí
- porozumět běžným neverbálním projevům citových prožitků a nálad druhých

Dítě a svět (cíl, výstup)

- seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu
- orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí (doma, v budově mateřské školy, v blízkém okolí)
- osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy
- zvládat běžné činnosti a požadavky na dítě kladené i jednoduché praktické situace, které se doma a v mateřské škole opakují, chovat se přiměřeně a bezpečně doma i na veřejnosti (na ulici, na hřišti, v obchodě, u lékaře apod.)
- pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit
- rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškozovat, všimnout si nepořádků a škod, upozornit na ně
- osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy
- uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat, a mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit (vědět, jak se nebezpečí vyhnout, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc)

Putujeme přírodou

Dítě a jeho tělo (cíl, výstup)

- rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsahu pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.), ovládnání pohybového aparátu a tělesných funkcí
- ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.)
- rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsahu pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.), ovládnání pohybového aparátu a tělesných funkcí
- vědomě napodobit jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynu
- rozvoj fyzické i psychické zdatnosti
- zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí, pohybovat se na sněhu, ledu, ve vodě, v písku)

Dítě a jeho psychika (cíl, výstup)

Jazyk a řeč

- rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)
- projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film, užívat telefon
- osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)
- naučit se zpaměti krátké texty (reprodukovat říkanky, písničky, pohádky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu apod.)
- rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)
- porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách)
- rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)
- sledovat a vyprávět příběh, pohádku

- osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)
- **chápat slovní vtip a humor**
- osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)
- **sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech**

Poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie, myšlenkové operace

- vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení
- **naučit se nazpaměť krátké texty, úmyslně si zapamatovat a vybavit**
- osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla)
- **chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat (porovnávat, uspořádávat a třídit soubory předmětů podle určitého pravidla, orientovat se v elementárním počtu cca do šesti, chápat číselnou řadu v rozsahu první desítky, poznat více, stejně, méně, první, poslední apod.)**
- rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie
- **vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všimat si (nového, změněného, chybějícího)**

Sebepojetí, city a vůle

- rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat
- **být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem**
- rozvoj schopnosti sebeovládání
- **vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení**
- získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci
- **zorganizovat hru**

Dítě a ten druhý (cíl, výstup)

- rozvoj kooperativních dovedností
- **spolupracovat s ostatními**
- posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v mateřské škole, v dětské herní skupině apod.)
- **respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem apod.**

- vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.)
- vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc (chovat se citlivě a ohleduplně k slabšímu či postiženému dítěti, mít ohled na druhého a soucítit s ním, nabídnout mu pomoc apod.)

Dítě a společnost (cíl, výstup)

- poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí, porozumění základním projevům neverbální komunikace obvyklým v tomto prostředí
- utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat (doma, v mateřské škole i na veřejnosti)
- vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách
- zacházet šetrně s vlastními i cizími pomůckami, hračkami, věcmi denní potřeby, s knížkami, s penězi apod.
- poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí, porozumění základním projevům neverbální komunikace obvyklým v tomto prostředí
- dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát fair

Dítě a svět (cíl, výstup)

- poznávání jiných kultur
- osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi
- seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu
- všímat si změn a dění v nejbližším okolí
- rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám
- porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé (všechno kolem se mění, vyvíjí, pohybuje a proměňuje a že s těmito změnami je třeba v životě počítat), přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i v mateřské škole

Putujeme světem

Dítě a jeho tělo (cíl, výstup)

- rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsahu pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.), ovládnutí pohybového aparátu a tělesných funkcí
- ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem
- osvojení si věku přiměřených praktických dovedností
- zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, drobnými nástroji, sportovním náčiním a nářadím, výtvarnými pomůckami a materiály, jednoduchými hudebními nástroji, běžnými pracovními pomůckami
- uvědomění si vlastního těla
- zachovávat správné držení těla
- rozvoj a užívání všech smyslů
- vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišovat vůně, chutě, vnímat hmatem apod.)

Dítě a jeho psychika (cíl, výstup)

Jazyk a řeč

- osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)
- sledovat očima zleva doprava
- osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)
- poznat některá písmena a číslice, popř. slova
- rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)
- pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
- rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)
- učit se nová slova a aktivně je používat (ptát se na slova, kterým nerozumí)
- rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu
- popsat situaci (skutečnou, podle obrázku)
- rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)

- utvořit jednoduchý rým
- rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)
- poznat a vymyslet jednoduchá synonyma, homonyma a antonyma

Poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie, myšlenkové operace

- vytváření základů pro práci s informacemi
- zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (odhalovat podstatné znaky, vlastnosti předmětů, nacházet společné znaky, podobu a rozdíl, charakteristické rysy předmětů či jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi)
- vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení
- chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za, pod, nad, u, vedle, mezi apod.), elementární časové pojmy (teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok), orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase
- rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření)
- přemýšlet, vést jednoduché úvahy a to, o čem přemýšlí a uvažuje, také vyjádřit
- rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření)
- nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným
- rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření)
- řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat „nápady“
- rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření)
- vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim

Sebepojetí, city a vůle

- rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit
- přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky
- poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti)
- uvědomovat si své možnosti i limity (své silné i slabé stránky)
- rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, cítění a prožívání
- těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních i kulturních krás i setkávání se s uměním
- rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, cítění a prožívání

- zachytit a vyjádřit své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či dramatickou improvizací apod.)

Dítě a ten druhý (cíl, výstup)

- vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.)
- uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (obhajovat svůj postoj nebo názor, respektovat jiný postoj či názor), přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou
- ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými
- bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod.
- ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými
- chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, staršími i dospělými jedinci, v případě potřeby požádat druhého o pomoc (pro sebe i pro jiné dítě)

Dítě a společnost (cíl, výstup)

- seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije
- zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů, z přírodnin aj.)
- rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané
- vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení (v jednoduchých situacích samostatně, jinak s pomocí)
- vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností
- vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo)
- vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevat
- vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální (zaspívat píseň, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji, sledovat a rozlišovat rytmus)

Dítě a svět (cíl, výstup)

- vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, s živou a neživou přírodou, lidmi, společností, planetou Zemí
- vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý - jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.)
- rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách
- mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí
- pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit
- pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit přírodu v okolí, živé tvory apod)
- vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách
- mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte

7 EVALUAČNÍ SYSTÉM

Oblast	Cíle a kritéria	Nástroje	Časové rozvržení	Zodpovědnost
Soulad ŠVP (TVP) s RVP PV	<i>Zjištění, zda ŠVP PV je v souladu s požadavky aktuálního RVP PV</i>	<i>Komparační analýza</i>	<i>Při inovaci a aktualizaci ŠVP PV po 3 letech. V případě aktualizace RVP PV ihned.</i>	<i>Ředitelka, učitelky.</i>
Plnění cílů ŠVP (TVP)	<i>Zjištění, zda jsou naplňovány vize a dlouhodobé cíle stanovené v ŠVP PV.</i>	<i>Analýza dokumentu, diskuze na jednání pedagogické rady. Písemné zpracování.</i>	<i>Na konci školního roku.</i>	<i>Ředitelka, učitelky, případě další zaměstnanci.</i>
Způsob zpracování a realizace obsahu vzdělávání (zpracování a realizace integrovaných bloků).	<i>Zajištění, jak jsou v TVP realizovány IB</i>	<i>Kontrola průběžného plánování kompetencí.</i>	<i>Čtvrtletně.</i>	<i>Učitelky.</i>
Práci učitelů (včetně jejich sebereflexe);	<i>Zajištění kvality pedagogického procesu, se zaměřením na efektivní uplatnění metod a forem práce formulovaných v ŠVP PV</i>	<i>Sebereflexe učitelů. Vzájemné hospitace. Hospitace.</i>	<i>Denně zamyšlení, rozhovor s kolegy... 1x ročně písemné sebehodnocení pedagogů hospitace.</i>	<i>Všechny učitelky. Ředitelka, učitelky.</i>
Kvalitu podmínek vzdělávání v kontextu RVP. • Věcné podmínky; • životospráva; • psychosociální podmínky; • organizace; • řízení mateřské školy; • personální a pedagogické	<i>Analýza podmínek v MŠ, kontrola jejich naplňování v MŠ. Kontrola naplňování záměrů (návrhy na další úpravu podmínek v ŠVP PV).</i>	<i>Analýza dle stanovených kritérií, vycházejících z RVP PV. Analýza dle stanovených kritérií, vycházejících z ŠVP PV.</i>	<i>Při inovaci a aktualizaci ŠVP PV po 3 letech. Jednou ročně při hodnocení TVP.</i>	<i>Ředitelka, učitelky, popřípadě další zaměstnanci. Ředitelka, učitelky, popřípadě další zaměstnanci.</i>

Oblast	Cíle a kritéria	Nástroje	Časové rozvržení	Zodpovědnost
zajištění; • spoluúčast rodičů; • podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami; • podmínky vzdělávání dětí nadaných; • podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let.	<i>Průběžná kontrola kvality podmínek pro vzdělávání.</i>	<i>Pozorování (s oporou o stanovená kritéria).</i>	<i>Průběžně.</i>	<i>Ředitelka, učitelky, popřípadě další zaměstnanci.</i>
Výsledky vzdělávání (pedagogická diagnostika)	<i>Vedení portfolia dítěte Sledování vývoje a učení dětí, naplňování očekávaných výstupů Naplňování kompetencí podle ukazatelů dosaženého vzdělání. Hodnocení úrovně školní připravenosti. Hodnocení účinnosti vzdělávání dětí se ŠVP.</i>	<i>Zakládání prací dítěte (pracovní listy, diagnosticky významné kresby) označených datem vzniku, případě komentáře učitelky.</i>	<i>Průběžně.</i>	<i>Všechny učitelky.</i>
		<i>Záměrné pozorování učitelkou, v souvislosti s realizovanou tematickou částí.</i>	<i>Průběžně.</i>	<i>Všechny učitelky.</i>
		<i>Metodika pro podporu individualizace vzdělávání.</i>	<i>2x ročně na základě průběžných záznamů o dětech.</i>	<i>Všechny učitelky.</i>
		<i>Nástroj: Diagnostika školní zralosti (Bednářová, Šmardová).</i>	<i>2x ročně, (říjen, únor), projednání s rodiči, případný návrh na odklad školní docházky.</i>	<i>Všechny učitelky.</i>
		<i>Hodnocení naplňování cílů, stanovených v IVP a PLPP.</i>	<i>2x ročně na základě průběžných záznamů.</i>	<i>Všechny učitelky ve spolupráci s ŠPZ.</i>

Dodatek 1

k ŠVP „Putování se sluníčkem“

Obsah, čeho se změna, aktualizace týká:

4 Organizace vzdělávání

Zápis do mateřské školy probíhá v období 15.3.2026 -15.4.2026.

1.9.2025

Jana Habánová, ředitelka MŠ